

vilde have været utvilsom paa Grundlag af en saadan Lov.

Formanden: For en kort Bemærkning har Folketingsmanden for Ribe Amts 2den Valgkreds Ordet.

Bluhme: Jeg skal kun gøre den ganske korte Bemærkning til den ærede Ordfører, at Tyendeloven ikke kan gøre ved, at der er Dommere, der ere maadelige i deres Forretninger alle Steder — eller mange Steder.

Formanden: For en kort Bemærkning har Folketingsmanden for Odense Amts 4de Valgkreds Ordet.

Berntsen: Jeg skal ikke spille Tiden med at drøfte med det ærede Medlem, hvem af os der er højt oppe, naar Talen er om Replikker, men kun angaaende Spørgsmaalet vedrørende Gaardejer — ikke Tange — men Tang henviser til Højesteretsstidende af 1898 Side 554. Der findes Højesteretsdommen, og der gives en fuldstændig Fremstilling af denne Sag, og naar Højesteret pure frifandt den nævnte Mand, har jeg større Tillid til Højesterets Præmisser end til det ærede Medlems Fremstilling. Det ærede Medlem vilde lade skimte igennem, at Overret og Højesteret, som begge frifandt Manden, vare paavirkede af en af mine Meningsfæller, og i sit foregaaende Foredrag vilde han give det Udseende af, at Domstolene bleve paavirkede af Bønderne i den Egn, hvor vedkommende Gaardmand boede. Det er et stærkt Angreb at rette mod Domstolene, at de skulde have taget Hensyn dertil. Saaledes som Højesteretsdommen, der støtter sig til Overrettens Præmisser, foreligger, forekommer det mig, at den ærede Rigsdagsmand for Viborg (Sveistrup) har fuldstændig Ret i, at det var simpelt Nødværge, der foranledigede det beklagelige Skud, og det er dog tilladt. Det ærede Medlem er jo selv en Ven af Nødværgeretten. Da vi forleden diskuterede Spørgsmaalet om Pryglestraffen, udtalte det ærede Medlem sig ivrigt for, at Nødværgeretsprincippet stærkt maatte blive udviklet.

Ordføreren for Forespørgerne (Sabroe): Jeg antager, at Debatten om dette Spørgsmaal nu omtrent er udtømt, men jeg skal intet have imod her eller andetsteds at diskutere videre med det ærede Medlem for Assens (Berntsen) om dette Spørgsmaal. Jeg nærer ingen Tvivl om,

at jeg vil faa i hvert Fald de fleste, ikke alene af Tyender, men ogsaa de fleste af Husbonderne paa min Side. Jeg nærer nemlig ikke et eneste Øjeblik nogen Tvivl om, at Gaardejer Tang, som andre lignende Husbonde, heldigvis danner en Undtagelse fra den almindelige Type for Husbonde. Og selv om der foreligger en Frifindelsesdom ved Højesteret, siger jeg, at vi Lægfolk ogsaa have Ret til at dømme og sige vor Mening om dette Forhold. Og jeg siger da, at jeg tvivler meget, meget om, at en Karl, hvis han — ligegyldigt under hvilke Forhold — havde skudt Øjet ud paa sin Husbond, da vilde være bleven frikendt. Det kan jo være, at der kunde foreligge saa formildende Omstændigheder, at han vilde blive det; men vi have dog i den Retning Beviser for, at Domstolene her i Landet dømme meget haardt, selv naar en Karl eller et Tjenestetyende virkelig har Grund til at blive ophidset og fare løs paa sin Husbond. Men jeg konstaterer — ikke uden en vis Glæde —, at det ærede Medlems Deltagelse i Debatten til Slutning resulterer i at møde frem med et ensidigt Forsvar for den Gaardejer, der skød Øjet ud paa sin Tjenestekar. At dette ligesom sætter Punktum for Forhandlingerne om dette Spørgsmaal, er mig ikke ukært.

Formanden: For en kort Bemærkning har Folketingsmanden for Viborg Amts 2den Valgkreds Ordet.

Sveistrup: Jeg vil over for det ærede Medlem for Esbjerg sige, at han ikke har Ret i sin Bemærkning om Dommerne. Det er ikke deres Fejl, naar de i Anvendelse af Tyendeloven komme til meget haarde Resultater. Det vil meget tidt være Tilfældet, at Tyendeforholdet er opløst under saadanne Forhold, at det er meget tvivlsomt, om den vedkommende er bleven bortvist eller er gaaet uden at blive bortvist. Domstolene have da kun Valget imellem at idømme Tyendet en stor Erstatning hos Husbonden eller omvendt, medens det naturlige i mange Tilfælde vilde være, at ingen af dem kom til at betale noget.

Formanden: For en kort Bemærkning har Folketingsmanden for Odense Amts 4de Valgkreds Ordet.

Berntsen: Over for den ærede Ordførers Slutningsbemærkning henholder jeg mig kun til de Præmisser, hvorpaa baade